

Metodologia obliczania zagregowanego wskaźnika ryzyka i zwrotu dla produktu OIPE oraz Informacje na temat scenariuszy wyników

1. Informacje ogólne

1.1 Finax, o.c.p., a.s., z siedzibą pod adresem Bajkalská 19/B, Bratislava - Ružinov 821 01, ID No.: 51 306 727, , zarejestrowana w Rejestrze Handlowym Sądu Okręgowego Bratysława I, sekcja Sa, nr akt 6713/B (zwana dalej "**Finax**") niniejszym informuje oszczędzających OIPE (w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1238 z dnia 20.12.2019 r. Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego, zwanego dalej "**Rozporządzeniem OIPE**") o metodologii obliczania zagregowanego wskaźnika ryzyka i zwrotu produktu OIPE oraz o scenariuszach wyników w dokumencie OIPE KID

2. Sumaryczny wskaźnik ryzyka

- 2.1 Skumulowany Wskaźnik Ryzyka i Zwrotu Produktu OIPE określa relację pomiędzy ryzykiem a zwrotem strategii inwestycyjnej w danym produkcie OIPE.
- 2.2 Sumaryczny wskaźnik ryzyka wyrażony jest w skali od 1 do 4, gdzie wartość 1 oznacza, że majątek oszczędzającego w ramach OIPE może podlegać mniejszym wahanom w trakcie fazy oszczędzania i oszczędzający w ramach OIPE z większym prawdopodobieństwem otrzyma niższy dochód emerytalny, a wartość 4 oznacza większe wahania wartości oszczędności w trakcie fazy oszczędzania i większe prawdopodobieństwo otrzymania wyższej kwoty oszczędności na koniec fazy oszczędzania, a tym samym wyższego dochodu emerytalnego.
- 2.3 Opcje (strategie) inwestycyjne OIPE mają na celu maksymalizację zysków przy danym poziomie ryzyka.
- 2.4 Zarówno sumaryczny wskaźnik ryzyka, jak i wskaźniki cząstkowe ryzyka są obliczane zgodnie z przepisami rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/473 z dnia 18 grudnia 2020 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1238 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających wymogi w zakresie dokumentów informacyjnych, koszty i opłaty uwzględnione w pułapie cenowym oraz techniki ograniczania ryzyka dla ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego (zwanego dalej "**RTS**"). Do ich obliczenia wykorzystano model stochastyczny zbudowany przez ekspertów emerytalnych i naukowców ze środowiska akademickiego, twórców portalu Oranžová obálka® (www.oranzovaobalka.sk).
- 2.5 Sumaryczny wskaźnik ryzyka (SRI) dla strategii inwestycyjnych produktów OIPE¹ przedstawiono w poniższej tabeli.

---

¹ Podstawowy OIPE wykorzystuje Strategię 100-60, a Alternatywny OIPE - Konserwatywny wykorzystuje Strategię 80-60.

Okres oszczędzania / Strategia	Wynikowy sumaryczny wskaźnik ryzyka (SRI)
100-60	4
80-60	3

2.6 Sumaryczny wskaźnik ryzyka (SRI) zmienia się wraz z oczekiwaną długością horyzontu oszczędzania, przy czym SRI maleje wraz ze wzrostem długości horyzontu oszczędzania w obu strategiach. Jednak w celu porównania ze sobą produktów OIPE brana jest pod uwagę wartość o najwyższej wartości, która jest również prezentowana jako sumaryczny wskaźnik ryzyka (SRI).

2.7 Należy pamiętać, że zagregowany wskaźnik ryzyka produktu OIPE różni się i nie jest porównywalny z zagregowanym wskaźnikiem ryzyka produktów (np. funduszy, produktów strukturyzowanych) objętych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących strukturyzowanych detalicznych produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP).

2.8 Wskaźnik sumarycznego ryzyka produktu OIPE składa się z 2 podwskaźników ryzyka:

- A. bezpieczeństwo,
- B. ryzykowność.

A. Bezpieczeństwo produktu

2.9 Wskaźnik bezpieczeństwa produktu OIPE mierzy prawdopodobieństwo (częstotliwość występowania w punktach procentowych), że oszczędzający zaoszczędzi mniej niż skorygowana o inflację kwota składek na koniec okresu oszczędzania. Innymi słowy, bezpieczeństwo produktu określa, w ilu przypadkach oszczędzający może oczekiwać, że na koniec okresu oszczędzania jego oszczędności będą miały siłę nabywczą niższą niż suma wszystkich jego składek. Bezpieczniejszy produkt to taki, w którym prawdopodobieństwo to jest możliwie najniższe. Poziom bezpieczeństwa produktu w skali od 1 (najbezpieczniejszy produkt) do 4 (najmniej bezpieczny produkt) jest określony przez wymóg prawny w następujący sposób:

Kategoria ryzyka	Długość horyzontu oszczędzania			
	40 lat	30 lat	20 lat	10 lat
1	do 13,75 %	do 17 %	do 27 %	do 36 %
2	13,8 do 16,55 %	17 do 19,75 %	27 do 29,25 %	36 do 43,25 %
3	16,6 do 19,35 %	19,8 do 22,55 %	29,3 do 31,55 %	43,3 do 50,55 %
4	powyżej 19,4 %	powyżej 22,6 %	powyżej 31,6 %	powyżej 50,6 %

Źródło: Załącznik III do RTS

2.10 W oparciu o modelowanie stochastyczne, oferowany produkt OIPE ma następujące prawdopodobieństwo nieoszczędzenia kwoty równej składkom skorygowanym o inflację i odpowiedni profil ryzyka:

Okres oszczędzania / Strategia	10	20	30	40	10	20	30	40	Profil ryzyka
100-60	15,48%	9,79%	4,63%	2,11%	1	1	1	1	1
80-60	15,43%	9,41%	4,19%	1,77%	1	1	1	1	1

2.11 Dla każdej strategii inwestycyjnej obliczane jest prawdopodobieństwo, że na koniec określonej liczby lat oszczędzania zaoszczędzona kwota będzie mniejsza niż kwota składek skorygowana o inflację. Dla pierwszej strategii inwestycyjnej "100-60" prawdopodobieństwo to wynosi 15,48% dla 10-letniego horyzontu oszczędzania. Oznacza to, że w około 15,48% przypadków oszczędzający może oczekiwać, że po 10 latach oszczędzania zaoszczędzi mniej niż kwota jego składek skorygowana o inflację. W przypadku 40-letniego horyzontu oszczędzania prawdopodobieństwo to wynosi 2,11%. Oznacza to, że oszczędzający może oczekiwać, że w niemal 98% przypadków siła nabywczą oszczędności będzie wyższa niż wkładów.

2.12 Obie strategie inwestycyjne OIPE osiągają najniższy profil ryzyka pod względem bezpieczeństwa.

B. Ryzykowność produktu

2.13 Drugim wskaźnikiem jest ryzykowność produktu OIPE pod względem średniej kwoty oczekiwanej straty, jakiej może oczekiwać oszczędzający w ramach OIPE, jeśli jego oszczędności spadną co najmniej poniżej stopy składki skorygowanej o inflację. Wskaźnik ryzyka produktu OIPE jest wyrażony jako procent oczekiwanego spadku w stosunku do sumy składek skorygowanych o inflację. Oczekiwany spadek jest określany na podstawie obserwacji (symulacji), w których składki skorygowane o inflację są wyższe niż oczekiwana wartość zgromadzonych aktywów na koniec okresu oszczędzania oraz średnich strat z tych obserwacji (symulacji). Poziom ryzyka produktu w skali od 1 (produkt najmniej ryzykowny) do 4 (produkt najbardziej ryzykowny) jest określony przez wymóg prawny w następujący sposób:

Kategoria ryzyka	Długość horyzontu oszczędzania			
	40 lat	30 lat	20 lat	10 lat
1	do -20 %	do -17 %	do -13 %	do -8 %
2	-20 do -23 %	-17 do -20,25 %	-13 do -16,5 %	-8 do -11,25 %
3	-23,5 do -26,5 %	-20,3 do -23,55 %	-16,6 do -20,1 %	-11,3 do -14,55 %
4	powyżej -26,5 %	powyżej -23,6 %	powyżej -20,1 %	powyżej -14,6 %

Źródło: Załącznik III do RTS

2.14 W oparciu o modelowanie stochastyczne, oferowany produkt OIPE charakteryzuje się następującą ryzykownością i odpowiadającym jej profilem ryzyka:

Okres oszczędzania / strategia	10				20				30				40				Profil ryzyka
	10	20	30	40	10	20	30	40	10	20	30	40	10	20	30	40	
100-60	-15,93%	-17,13%	-18,53%	-18,44%	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4
80-60	-14,35%	-15,33%	-15,85%	-14,83%	3	2	1	1	3	2	1	1	3	2	1	1	3

2.15 Strategia inwestycyjna "100-60" należy do kategorii ryzyka 4, a strategia inwestycyjna "80-60" należy do poziomu ryzyka 3.

2.16 Oszczędzający, który wybierze strategię inwestycyjną "100-60", może spodziewać się oczekiwanej straty w wysokości od 15,93% (w przypadku 10-letniego horyzontu oszczędzania) do 18,44% w przypadku 40-letniego horyzontu oszczędzania, jeśli dojdzie do sytuacji, w której jego oszczędności będą niższe niż skorygowane o inflację składki. W przypadku strategii inwestycyjnej "80-60" oczekiwana strata wynosi od 14,35% dla 10-letniego horyzontu oszczędzania do 14,83% dla 40-letniego horyzontu oszczędzania.

C. Product Returns

2.17. Zwrot z produktu OIPE jest kluczowym wskaźnikiem pod względem oczekiwanej kwoty oszczędności i kwoty emerytury naliczanej z produktu OIPE.

2.18 Wskaźnik zwrotu z produktu OIPE odzwierciedla stosunek zaoszczędzonej kwoty do skorygowanych o inflację składek na poziomie 50. percentyla (mediany).

2.19 Poziom wydajności produktu w skali od 1 (najmniej rentowny produkt) do 4 (najbardziej rentowny produkt) jest określany przez wymóg prawny w następujący sposób:

Wydajność / kategoria	Długość horyzontu oszczędzania			
	40 lat	30 lat	20 lat	10 lat
1	do 1,7	do 1,3	do 1,08	do 0,93
2	1,7 do 2,03	1,3 do 1,45	1,08 do 1,165	0,93 do 0,985
3	2,035 do 2,36	1,455 do 1,61	1,17 do 1,255	0,99 do 1,045
4	powyżej 2,365	powyżej 1,615	powyżej 1,26	powyżej 1,05

Źródło: Załącznik III do RTS

2.20. W oparciu o modelowanie stochastyczne, oferowany produkt OIPE ma następujący zwrot i odpowiadający mu profil zwrotu:

Okres oszczędzania / strategia	10	20	30	40	10	20	30	40	Profil zwrotu
100-60	1,334	1,924	2,828	4,306	4	4	4	4	4
80-60	1,296	1,780	2,491	3,593	4	4	4	4	4

2.21. Obie strategie inwestycyjne oferują najwyższe profile zwrotu. Na koniec okresu oszczędzania (w tabeli pierwsze kolumny oznaczone jako 10, 20, 30 i 40) oszczędzający może oczekiwać, że otrzyma średnio od 1,296-krotności (10-letni okres oszczędzania i strategia "80-60") do 4,306-krotności (40-letni okres oszczędzania i strategia "100-60") skorygowanych o inflację składek. Dłuższe horyzonty oszczędzania (ponad 20 lat) oferują znacznie wyższe zyski przy malejącym profilu ryzyka.

3. Informacje na temat scenariuszy wydajności

3.1 Dostawcy OIPE stochastycznie określają oczekiwane świadczenia OIPE, biorąc pod uwagę w szczególności poziom znormalizowanej składki, długość fazy oszczędzania, oczekiwane nominalne zwroty z inwestycji zgodnie ze strategią inwestycyjną i strategiczną alokacją inwestycji, roczną stopę inflacji, poziom wydatków.

3.1 Przedstawiamy wskaźniki wyjściowe w KID OIPE w następujących scenariuszach, zgodnie z wymogami RTS OIPE:

- W scenariuszu korzystnym (**OPTYMISTYCZNYM**) wartość wskaźników znajduje się na 85. percentylu rozkładu;
- w przypadku scenariusza najlepszego oszacowania (**NEUTRALNY**) wartość wskaźników powinna znajdować się na 50. percentylu rozkładu;
- w przypadku najgorszego scenariusza (**PESYMISTYCZNY**), wartość wskaźników powinna być na poziomie 15 percentyla rozkładu;
- w scenariuszu warunków skrajnych (**STRESS**) wartość wskaźników powinna być na poziomie 5 percentyla rozkładu.